

S 1784 a

44/65448

AD

INSTITVTIONES

IURIS IUSTINIANEAS

Disputatio nona

DE

Exheredatione liberorum & heredibus instituendis

Quam

Sub Præsidio

LAURENTII STEPHANI
PYRICENSIS POMERANI

Autoritate & consensu unanimi Ictorum in Illustri & celebri Electorali Academia Borussorum,

Pro virili propugnabit

GEORGIVS GEORGII HORSCHILDT
Leoburgensis Pomeranus

Ad diem 13. Iunij & seqq. huic exercitio
destipat. horis & loco consuets.

REGIOMONTI BORVSS.

Per Johannem Fabricium, Anno 1612.

Laudandâ prudentiâ, varioque
magnarum rerum usu, nec non
præclara eruditione præstan-
tissimo Dn. GREGORIO CÜTERO
Senatori Reipubl: Stol-
pensis eminentissimo,

PATRI,

Tum

Speçtatissimo & doctissimo

Dn. NICOLAO CÜTERO J. V.

Candidato & eiusdem Reipubl..

civi ex primis primario

FILIO

Dn. affini paternè, & Dn. Cognato

Amicè colendis,

IN

Summa & debita observantia signum

ET

Studiorum suorum testimonium

Exercitium hoc Iuridicum dedicat

consecrat & offert

Respondens

380/44/65448/1

THESES I.

EXPLICATIS testamentorum speciebus, causa efficiente & solemnitatibus; nunc ulterius de institutione & exheredatione agemus. Heredis institutio a) est certi successoris, cui post mortem hereditas deferatur b) in testamento per testatorem facta designatio, vel in primo gradu, quæ in specie institutio b) vel secundo & ulteriori d) quæ substitutio e) nuncupatur.

a) quæ est quasi forma interna & caput, basis; ac fundamentum totius testamenti dicitur; quippe ex quâ vires testamentum capit §. 24. Inst. de leg. l. 10. ff. de jur. Codicill. & sine ea nihil in testamento scriptum valet l. 1. in fin. ff. de vulg. & pupill. subst. §. 2. Inst. de fideicom. hered. unde & olim ab hac veluti basi & capite inchoandum erat l. 1. ff. de hered. inst. Vriq; testamentum caducum dicitur effici, si heres ante testamentum vel post testamentum ante testatorem moriatur l. 1. §. & cum triplici §. in primo & §. pro secundo C. de cad. toll. Daugh. de testam. n. 272. vid. M. Steph. vol. 1. part. disp. 1. th. 14. b) confer desin. heredit. sup. disp. th. 1. c) sic nomen institutionis & generis est & speciei Duar. ad tit. de vulg. & pupill. subst. c.

1. d) differunt non tantum institutio & substitutio ratione graduum, quod illa primo, hæc ulteriori fiat d. l. 1. & passim sed & quod consequenter illa purè, etiam hæc semper sub conditione fiat: Illa agnitione heredem statim dominum faciat: Hæc non nisi instituto deficiente pr. Inst. de vulg. & pupill. substit. l. 1. ff. eod. l. 3. C. de hered. inst. vid. Hubn. diff. jur. 155. e) de substitutione in sequenti disputatione agemus.

II.

In specie dicta institutio vel est necessaria, vel non necessaria seu spontanea a): Illa liberi b) cuiuscunq; sexus ac gradus c) tam nati quam postumi d), tam sui quam emancipati e) à parente f) vel instituendi vel nominatim g) & ex justâ causâ h) exheredandi sunt i); vice versa parentes k) etiam à liberis in testamento l) præteriri non debent m)

a) illa fit ex juris necessitate; hæc defuncti voluntate. Illa fit liberorum dumtaxat & parentum & fratrum quodammodo; hæc ceterarum personarum Hubn. diff. jur. 156. b) iusto sc. matrimonio suscepti; Non naturales; Non item ex jure novo adoptivi; Nisi hi a vo materno in adoptionem dati sunt s. sed hæc quidem vers. circ. adoptivos Inst. de exheredat. liberor. §. 2. Inst. de adopt. Aliud (quia adoptio æquè ut natura suitatem tribuit l. 5. C. de suis & legit. l. 8. ff. de inju.

injust. rupt) jure veteri observabatur §. adopi vi Inst. de
exheredat. liberor. l. 6. ff. de bonor. poss. contr. tabb. l. 5.
§. liberos ff. si tab. testam. nul. exst. c) sive filij, sive descen-
dentes ex filio mortuo §. hoc 5. Inst. h. t. l. maximum
4. C. de liber. præt. Olim filia & natus ex filia præteriti te-
stamenti non rumpebant in pr. & in fin. §. postumi Inst.
h. t. sed jus accrescendi illi ad certam portionem præstabatur
d. pr. Inst. h. t. quia extraneis institutis semesim, suis here-
dibus virilem auferebant Vlp. in fragm. tit. 22. Paul. lib.
3. rec. sent. t. 3. In eo etiam filius à filia & reliquis liberis
differebat, quo filius nominatim tantum; filia vero ceteri
descendentes inter ceteros his verbis; ceteri exheredes sun-
to; exheredari poterant de pr. Inst. h. t. & d. l. 4. d) de hoc
verbo eiusq. origine disputat Agellius lib. 10. c. 16. Cujat.
lib. 3. obs. c. 4. Vulgò à post & humus, quod is qui natus est
post patrem humatum: Sed eam rationem quidam resel-
lunt. Primò quod sine h. scribitur tam in Pand. Fl. quàm
in alijs antiquiss. codicibus & monumentis uti etiam à gra-
cis, ut sepè apud Plutarchum, quod & Sigonius in Livium
notavit. Secundò, quod postumus idem quod ultimus, un-
de & postumare Tertull. in lib. de resur. opponit anticipa-
re & postumatum opponit principatui Quare & Vlpianus
postumos interdum vocat posteros l. 3. ff. de injust. rupt. &
jrr. testam. Est igitur postumus propriè is qui postremò i.
e. post. mortem patris nascitur Giph. com. Inst. ad §. postu-
mus vid. M. Steph. vol. 1. part. 4. disp. 1. th. 11. ubi ele-
ganter tract. de postumis e) §. emancipatos 3. Inst. h. t. l.
1. ff. de bon. poss. cont. Etsi enim pro extraneis jure civili
numerantur d. §. 3. §. emancipati 9. Inst. de hered. que ab
inst. Prætor tamen ipsis bonorum possessionem contra tabulas
attribuit d. 3. §. Rationem diversitatis affert Vult. in ex-
posit 16. posteriorum titularum lib. 2. Inst. ad ultimas vo-
lun-

voluntatis pertinentium fol. 195. Hodiè non tantum ex Prætorio jure, sed etiam civili inter suos vocuntur emancipati §: sed hæc 5. Inst. h. t. Nov. 118. c. 1. Auth. in successione C. de suis & legitimis. quod tamen intelligimus quoad institutionem & exheredationem d. §. 5. Præteritio namq; emancipati non statim testamentum patris nullum facit sed beneficio Prætoris potest rescindi per bon. poss. cont. tabb. f) Præteritio hæc à patre facta testamentum ab initio adeo nullum efficit l. 7. & l. 30. ff. de lib. & post. ut querela operis non sit illud impugnare §. tam a. 2. Inst. de inoff. testam. Si tamen filius hereditate paterna volens abstinerit, voluntas testatoris ex æquo & bono tuebitur inquit Ict. in l. 37. ff. de injust. & rupt irrit. testam. idem obtinet si cum heredibus paternis transfegerit l. 45. §. 1. C. de inoff. testam. g) expresso sc. nomine vel prænومine vel cognomine, dummodo constet, quomodo de filio testator senserit in pr. Inst. de exhered. lib. l. nominatim 2. de lib. & post l. nominatim 34. de condit. & demonstr. l. 36. C. de manum. testam. vel etiam nullo nomine expresso, veluti si ita testator dicat. Filius heres esto: Si modo ei unus est filius d. l. nominatim. Quia certa designatio expressionis vim habet l. ubi autem 75. §. illud ff. de V. O. h) Nov. 115. quas omnes memoria causâ Pœta sequentibus inclusit versiculis.

Accipe bis septem causas studiose suarum.

Participem sobolem cur neget alter opum.

Filius exheres esto (1) si verberare patrem

Laeserit (2) aut verbis si violentus erit.

3) Criminis accuset si coram plebe parentem.

4) Misceat aut turpi dira venena manu.

5) Divitijs acderit si damnum grande paternis.

6) Nec curam sanâ mente parentis agat.

7) Inter colluvicem si gaudeat ire malorum.

8) Aut patrium vetito scandat amore torum.

Si pro

9) Si pro patre fidem non interponat (10) eundem
A truce nec varijs liberet hoste. modis.

11) Si veter auctorem testari sanguinis (12) adsit
Si levibus mimis, quos vel arena iuvat.

13) A sanctis veterum si denegaverit aris,
14) Filia si questum corpore spreta facit.

15) Exhereditatio est liberorum ab hereditate & succedendi
jure exclusio Bart. l. quidam cum filium de V. O. & quidem
illorum liberorum, qui alias necessarij ex L. heredes exitu-
ri essent. Non itaq; id nomen de quovis herede usurpamus,
quod ineptum dicit Paulus in l. 132. circ. fia. de V. O. vid.
Hotom. hic in pr. h. t. Habet autem vim suam post mortem
tantaxat testatoris Mynsing pr. h. t. n. 2. Exheredationi
affinis est abdicatio, quae est inter vivos quaedam ignomi-
nosa missio, emancipatio, & e familia rejectio, abnegatio per
praconis vocem Gothofr. in l. 6. C. de patr. potest. Hodie pro-
pter patriae potestatis diminutionem & sanguinis immuta-
bilitatem iure Romano abdicatio haec reprobatam est, ut
Imp. Dioclecius & Maximianus d. l. C. de patr. potest.
testantur k) sunt tamen causae, ob quas liberi parentes exhe-
redare possunt quae recensentur in d. Nov. 115. c. 4. quas
Poeta isidem versiculis inclusit

Octo patent causae, nihil in viduata parentes
Quae bona natarum juris habere sinunt.

1) Si capitis natum Pater accusaverit (2) ejus
Aut vite insidias clamve palamve struat.

3) Si vetuit cupidum secreta novissima mentis
Prodere (4) nec veritus sit temerare nulum.

5) Si pater & genetrix sibi fata scelestam minentur.
6) Fulcra nec ad nati clausa furentis eant.

7) Elius auxilio si non patris hostica liquit
Limina (8) si genitor numen inane colat.

l) de rebus sc. proprijs in quibus testamenti factione m habent Col. disp. 9. th. 4. m) l. 15. ff. de inoff. testam. d. Nov. 115. c. 4.

Hinc quaritur

1. Num sicut militum ita etiam matris & avi materni præteritio habeatur pro exheredatione?

Negam ex Novell. 115. c. 3. in pr. ibi enim constitutum quod præteritio à matre vel avo materno facta, non videatur jure facta: Si vero exheredatio facta & causa exheredationis adjecta quam heres scriptus non probat, testamentum queretâ inofficiosi rescindatur Mynsing. in §. ult. Inst. de exheredat. lib. n. 3. Donell. lib. 6. comm. cap. 11. fol. 22. Val. Guil. FÛrst p. 1. disp. 12. q. 22. Aliud tamen obtinet si liberi jam ante fuerint emancipati Vult, in §. 2. Inst. de hered. lib. Donel. d. l. c. 12. Propter dict. Nov. Alexand. & alij ad l. 9. C. de testam. milit. & Angel. ad §. penult. Inst. h. t. tradunt, quod militis etiam præteritio facit testamentum nullum. A quibus cum Vigl. dissentimus quoniam speciale militum jus non debet generali de alijs parentibus correctio omni subiacere Myns. ad §. pen. n. 4.

2. An ex testamento in quo filiusfam. præteritus est legata debeantur?

Nos de jure novissimo statuimus, ea omninò deberi per text. in Auth. ex causa & ibi Dd. comm. C. de lib. præt. & per Nov. 115. c. aliud quoq. 3. circ. fin. Bart. & communiter Dd. in l. filio 7. de injust. & rupt. testam. Bronch. cent. 3. iva. ass. 29. Donell. d. c. 13. circ. fin. FÛrst. d. disp. 12. q. 17. vid. Guil. 2. obs. 113. n. 1.

3. Vtrum exhereditario hodiè tantum ob 14. causas in Nov. 115. expressas, lex etiam graviores fieri possit?

Postre.

Postremum multis placet & quidem argo. l. minimè 34.
de rehos. & sumpt. funer. ubi parens filium proditorem
patriæ impunè occidere potest E. multo magis hoc casu ex-
heredare. Deinde arridet propterea cum Iulianus inquit,
omnes articuli sigillatim aut legib. aut SCris comprehendì
non possunt, sed cum in aliqua causa sententia eorum ma-
nifesta nō est, is qui jurisdictioni præest ad similia procedere,
atq; ita ius dicere debet l. non solum de ll. Nobis verò pla-
cet prius omninò d. Nov. 115. conveniens. Olim quidem
causæ erunt incertæ, & posita in iudicio centumvirorum:
Expendebantur merita exheredatorum & conquerentium
l. 3. §. si mancipatus de bon. poss. cont. tabb. Cujat ad Nov.
18. unde illa varietas iudiciorum de rescidendis testamen-
tis sublata est, ut patet ex his verbis. Necessarium esse per-
speximus eas nominatim præsentī lege comprehendere. E-
quidem si adhuc extensio admittenda esset, quid novi in-
troduxisset Iustinianus? Nec movet quod Menoch. dicit
de arbitr. iudic. quæst. lib. 2. 267. n. 6. inter causas
ingratitude illam unam generalem enumerari: Si gra-
vem & inhostam injuriam parentibus ingesserit. Cer-
tè si hæc verba ita generaliter essent intelligenda, reli-
qua omnes sub una comprehenderentur Gerh. dec. 8. th. 7.

4. Num hodiè postumi exheredari possint?

Non putamus cum causa quadam, ut quis exheredatur, in-
gratitude requiratur d. Nov. 115. qualis in eum qui
non dū vitali aura fruitur nequaquā cadere potest. Hodie igitur
postumus præteritus non rumpit testamentum, sed id di-
cit nullum per §. sed hæc §. Inst. h. t. & l. 4. C. de lib.
præc. Non obstat. l. 3. C. de post. hered. quia d. l. 3. lata
est ante d. l. 4. Vult. in expon. 16. posteriorum tit. lib. 2.
Inst. ad ult. voluut. pertin. fol 271. Diss. Alciat. lib. 4.
parad. c. 10. putans testamentum in quo postumus exhere-

datus, ipso jure valere, licet inofficiosi querela expugnari possit: filium vero sine causa exheredatum dicere testamentum nullum per Auth. ex causa C. de lib. prat.

5. **An exheredatus honorum feudalium capax esse possit?**
Putamus cum M. Steph. cent. 2. q. 67. lit. B. ubi hanc rationem dicit, cum de feudis nulla ordinatio sit licita per c. unic. de success. feud. in usb. feudor. & sim. tex. atq. adeò nec exheredatio que ipsa allodialium potiùs est, quam feudalium. Si tamen feuda sunt eiusmodi de quibus ordinatio fieri potest, aliud dicendum videtur Vult. 1. feud 9. n. 96.

6. **Nam ñ, qui citra consensum parentum suorum nuptias contraxerunt, exheredari possint?**
Nos putamus filiam que minor 25. annis est, propterea exheredari posse argt. d. Nov. 115. c. 3. §. si alicui 11. ubi dicitur non debere id imputari ad ingratitudinem filia, quod marito libero se conjunxerit sine consensu parentum, si maior 25. annis est; ex quo non difficulter colligitur si major nõ est, sed minor adhuc, tum debere id imputari Heig. in §. ult. Inst. de exh. liber. n. 25. & in pr. Inst. de nupt. n. 29. ubi n. 31. addit. Corol. V. Imp. simile constituisse in hereditarijs suis provinciis. De jur. Sax. autem scorta existimatione nec hereditate privantur Landrecht libr. 1. art. 5. in verb. Ein Eheweib mag mit Unkeuscheit ihres leibes ihre Weibliche Ehre Brencken/ ihre Rechte Verleust sie aber damit nicht/ noch ihre erbe & ibi gloss fol. 26. col. 4. Filius si contrahit nuptias sine voluntate patris cum turpi & in honesta persona exheredari potest Fach. 3. controu. 44.

7. **An pater filium suum spurium heredem possit instituere?**

Comm. per Auth. licet C. de nat. lib. & Nov. 87. c. 12.

Et 15. negatur vid. Iul. Car. lib. 3. recept. sentent. §. te-
stamentum q. 31. fol. 36. Nos cum Palaeo in tr. de not.
Et spur. c. 40. cum distinctione respondebimus.

III.

Non necessaria seu spontanea in-
stitutio est præter liberos aliorum quo-
rumvis extraneorum, a) sive liberi sint
homines sive servi, vel proprii b) vel
alieni c) vel hereditarii d) imò sive noti
sive ignoti, hodiè etiam incertæ per-
sonæ.

a) qui à lege prohibiti non inveniuntur, prohibiti autem in-
veniuntur 1. damnati in metallum, l. 3. ff. de his quæ pro
non sc. hab. 2. Deportati l. 1. C. de hered. inst. 3. Da-
mnati ad mortem naturalem l. 17. ff. de pen. 4. Heretici
l. 4. §. 2. l. 5. C. de hered. Et Man. 5. Princeps litis cau-
sæ, cum obnoxium sit calumnia Et inuidiosum principi ta-
les adire hereditates Et terrore suo propinquos Et credi-
tores abstertere, ne jus suum persequi ausint l. pen. C. h. t.
Et tot. tit. C. ne liceat potentior. etsi enim cuius concess-
sum sit, jus suum contra heredem Principem persequi Paul.
4. sent. tit. 5. tamen id non fit sine periculo 6. Peregrini
quoq; h. e. illi qui jus Romana civitatis non habebant olim
inutiliter instituebantur; hodiè tamen cum alia sit rerum
facies, hæc prohibitio non consideratur nisi forte jure aliquo
Municipali civibus ex integro sit prohibitum ne peregrinos
cives instituant, quò hereditates in municipio permaneant
7. Baptismatis iteratores tot. tit. C. ne sanct. baptis. iteret.

1. Apostata l. 4. C. de Apost. 9. Collegia illicita l. 8. C. de hered. inst. 10 Rei criminis laesa Majestatis l. quisquis C. ad L. Jul. Majest 11. Reorum filij d. l. quisquis est. b) qui sive sum sive abq. libertate heredes instituti fuerint utrovis modo & heredes necessarij, & liberi sunt in pr. h. t. l. pen. C. de necess. servis Sed tamē servi quibus à Domino libertas dari nequit, nequeunt etiam heredes institui, ut servus cum Domina sua adulterio inquinatus d. pr. in fin. Item cuius Dominus non est solvendo pr. Inst. quib. ex caus. manumitt. non licit l. 48. §. interdum ff. eod. l. 15. ff. qui & à quibus manumiss. Foman. disp. 15. th. 4. lit. b. c) cum quibus testamenti factio ex dominorum persona introducta est l. 31. ff. de hered. inst. d) qui sc. continentur sub hereditate nondum adita §. 2. Inst. h. t. l. 31. ff. eod.

Hinc quaritur

Num quis eam, quem nunquam vidit & ignorat heredem instituire possit?

Putamus; Licet enim testator non noverit institutum heredem de facte & nonnulla alia accidentia, tamen institutio facta valet dum ipsum indicijs quibusdam certis notet & designet §. ult. Inst. h. t. l. extraneorum C. de hered. inst. haec enim incertitudo non est in persona heredis, sed circa eius accidentia & circa faciem, honores, aetatem & similia quae ipsam personam non faciunt incertam, §. ult. Inst. de hered. Inst. & ibi Heig. & Myns. n. 1. l. 11. C. eod. & ibi Bart. Donell. lib. 6. c. 17. Vult. in §. & unum Inst. d. t. n. 2.

IV.

Neq; testator est ad certum numerum a) adstrictus, sed arbitrio ejus relin-

relinquitur quot instituere velit, modo voluntas eius non vagetur in incerto ^{b)}. Si plures instituti heredes, dividenda est hereditas ^{c)}. Quæ divisio vel à lege fit, vel à testatore. Lege hereditas dividitur in duodecim uncias ^{d)}. Distributio testatoris fieri potest in partes duodecim ^{e)} vel in plures ^{f)} vel pauciores ^{g)}.

a) d. §. & unum. 4. ubi Hotom. Inst. h. t. Ecclesia igitur & Civitates Collegia, municipia & Universitates institui possunt l. 12. C. d. t. l. omnibus 26. l. 1. §. si autem 15. l. recusare 6. §. item § 4. §. ad SC. Trebell. Nec obstat quod plures sint ignoti & incerti in civitate, collegio &c. Certitudo autem in herede instituendo requiritur supr. disp. prac. passim. Corpus namq. est certum, etiamsi plures ignoti in eo contineantur l. proponebantur 76. ff. de jud. l. 1. ff. quod cuiusq. Univers. nom. & hoc de pauperibus expresse dispositum est in c. 1. de testam. in 6. l. 26. C. de Episc. & Cleric. Nulla itaq. hic subest incertitudo, que institutionem aliàs vitiat l. in tempus 62. §. quoties. 1. ff. de hered. inst. b) §. & unum Inst. de hered. Inst. quod tamen non ita accipiendum est, quasi infinitos vel incerti numeri heredes quis instituere possit, verum quod numerus eorum infinitus sit, h. e. à lege non definitus, sed testatori liberum relinquatur, quot instituere velit Gothofr. in not. ad d. §. 4. Matth. Steph. in Exegef. Inst. Imp. part. 22. th. 19. Coler.

disp. 9. th. 5. Diss. Accursius putans omnes homines insti-
tui posse, licet omnes hereditatem adire nequeant. c) § he-
reditas s. h. t. nec nobis obstant qua diximus disp. preceden-
th. 1. lit. b. quod hereditas sit res incorporea & nomen juris;
accipimus enim hic hereditatem μετονομασίως subjectum pro
adjuncto; pro rebus in hereditate existentibus, quæ sui natu-
râ divisionem recipiunt, ut patet ex tit. ff. si pars hered.
pet. Gadd. ad l. 24. n. 9. & 10. ff. de V. S. d) quarum
singula nomina, & nota in §. 5. ibiq; not. Iul. Pac. Inst. h. t.
l. 50. §. hereditas ff. eod. Hac divisione testator quidem
abuti potest, revocatur tamen ea ad legis divisionem d. §. 5.
vers. non autem ubiq; ex ratione l. 7. ff. de R. I. ubi Giphan.

Quæ & ideo solennis dicitur ab Vlp. in l. 13. §. 1. ff. h. t.
huius divisionis in 12. partes apud Philosophos & Romanos
etiam magnam auctoritatem & commoditatem fuisse, de-
monstrat ex Galeno Duar. 2. disp. 31. e) § hereditas s.
Inst. h. t. Immo nisi unius sit heres l. coheredi 41. in fin. ff.
de vulg. & pupill. substit. distributio testatoris semper fit
in duodecim uncias, quia si minus distribuit, potestate juris
in hoc revolvitur. Si verò plus distribuit, rursus ad unius
assis rationem distributio testatoris revocanda §. etsi 8. in
fin. Inst. h. t. Atq; hoc adeo verum est, ut hereditas semper
in duodecim partes dividatur d. §. etsi. nihilominus etiam
testator potest assis partium ad arbitrium suum nominibus
abuti. Propterea Vlpianus ait in d. l. interdum 13. §. pa-
terfam. 1. eod. Paterfamilias distribuere hereditatem in
tot partes potest, quot voluerit, sed solennis assis distributio
in duodecim uncias fit Hotom. ad d. §. 5. n. 2. f) plures
nimirum uncias faciendo: quo casu id quod supra assem reli-
ctum est, tacite singulis decrescit pro rata i. e. pro ea parte,
qua quisq; heres est §. videamus 7. vers. ex diverso Inst. h. t.
& d. l. 13. §. si excesserit Inst. h. t. huic an derogatum sit
ipse

ipse actus disputationis dabit. g) pauciores sc. uncias faciendo, qui casus precedenti contrarius est, & sicuti ibi pars supra assem relicta singulis decrescit; ita hic pars vacans singulis adcrefcit s. videamus in pr. Inst. h. t. Idq̄ propter regulam l. 7. ff. de R. I. Ne videlicet quis pro parte testatus, pro parte intestatus decessisse videatur Nec faciat contra d. l. 7. l. circa 34. & l. nam etsi 15. in fin. ff. de inoff. testam. ubi dicitur posse quem testatum partim, partim intestatum decedere. Videtur namq̄ ibi pro parte intestatus ex post facto, dum testamentum pro parte querela inofficiosi oppugnatum est d. l. 24. in fin. & d. l. nam etsi 15. in fin. alias id absurdum erit d. l. jus nostrum 7. ff. de R. I. nisi in milite l. si miles 6. & l. si duobus 27. is, de testam. milit. Gothfr. ad d. l. 15. in not lit. i. inde jus accrescendi introductum ne sc. quis pro parte intestatus decedat Mynsing. ad s. hereditas n. 11. Deniq̄, est & alia hereditatis divisio, cum duo vel plures fratres officio iudicis, vel per sortes hereditatem quesitam dividunt De jur. v. Sax. cau-
run Mann zween Mann ein erb nehmen sollen/ da soll der Eltreste theilen Vnd der Jüngste kiesen art. 39. lib. 3. Landrecht lib. 2. part. 1. diff. 42. pag. 321. congruit const. 15 part. 1.

V.

Fit autem institutio heredis rectè vel purè, a) vel sub conditione, b) qua existente demum aditur vel repudiat hereditas, nisi sit impossibilis, quæ pro non scripta habetur c). Ad certum tempus vero vel ex certo tempore fieri institutio non potest d). a) pu-

a) pure fit, testator simpliciter dicit, Ille mihi heres esto quod quin fieri possit nullum est dubium, natura e.g. testamentorum est convenientissimum. Ad hanc puram heredis institutionem pertinet regula Catoniana, qua dicitur heredis institutionem, que in inutilis futura esset, si testator tempore testamenti facti mortuus fuisset, non valere, quandocumq. etiam testator postea decesserit, puta si tempore testamenti facti heres institutus, hereditatis capax non fuisset, testamentum non conualescit ex eo, quod tempore mortis testatoris capax esse possit l. 1. ff. de R. Cat. circa heredis enim extranei institutionem tria tempora sunt consideranda, unum est testamenti conditi, ut nimirum institutus eo tempore sit hereditatis capax; alterum est tempus mortis testatoris, & quod utrumq. est intermedium b) hec institutio vocatur mixta ratione nimirum diei adiecti & conditionis Vult. ad S. 3. Inst. h. t. Nec facit quippiam quod testator heredem instituere conditione adiecta non possit, quia partim testatus propter conditum testamentum, partim intestatus propter conditionem pendentem decederet cont. S. hereditas 5. Inst. h. t. Non enim censetur pendente conditione intestatus, sed tota res hereditatis suspensa, ita ut existente conditione ab initio statim testatus decessisse videatur: ea vero deficiente, ab initio statim intestatus decessisse iudicetur l. heres 54. ff. de acquir. hered. l. omnia 193. ff. de R. I. c) l. mulier 20. ff. de cond. & dem. l. ab omnibus 140. ff. de leg. 1 S. impossibilis 10. inst. de hered. inst. Non urget l. impossibilis 7. ff. de V. O. que ostendit impossibilem conditionem cum faciendo consistit, stipulationibus obstare; discernenda enim sunt ultima voluntates à stipulationibus. Sunt qui rationem diuersitatis eliciunt ex personis eorum, qui ex contractu vel testamento aliquid petunt, aut à quibus petitur; Hanc rationem reiiciunt multi quia nihil facit voluntas heredis aut legatarij ad obtinendam

dam hereditatem aut legatum, si testator eos consequi voluit, pendet res non ex voluntate eorum, sed iudicio testatoris Cujat. in d. l. 7. Arumaus exercit. 8. th. 4. aliter harratione respondet; Propterea in contractibus impossibilis conditio stipulat. nō destruit, quia inter duos res geritur, duo considerantur, si impossibilem conditionem stipulantium aliquis protulerit, cur non stipulator rem apertius proferri curavit? Scit utiq; impossibilem esse conditionem corriget utiq;, si non ludificari, si non contrahere velle videtur, cum l. contractui apertius dicere potuisset: Et hanc rationem esse ipsius Icti in l. 31. de O. & A. ibidem attestatur. Hec autem in testamentis non ita dici possunt, quia nihil est quod heredi scripto imputari possit, ut in contractibus stipulatori, cum heres testamentum non faciat, eog; ignorante impossibiles conditiones apponantur l. 1. ff. de condit. inst. l. 3. ff. de condit. & demonstr. vid. Arum. d. l. d) S. heres & pure Inst. h. t. idq; propter regulam 7. ff. de R. I. Et stricto quidem iure talis institutio nullius debebat esse momenti Hotom d. S. heres & pure n. 2. Favore tamen ultimarum voluntatum sustinetur; & dies adiectus pro supervaneo i. e. q. adiectus non esset, habetur d. S. heres in fin. & l. 3. 4. ff. cod. tit. Bronch. cent 3. ass. 31.

Hinc quaeritur

- I. Num conditione pendente is, qui sub ea institutus est, hereditatem adire possit vel repudiare?

Nos putamus negativam esse veriore l. 13. in fin. pr. de acq. vel omitt. hered. nec potest hereditas adiri vel etiam repudiari antequam fuerit delata l. 1 §. 7. de success. edict. nemo enim repudiare potest illud quod si velit habere non potest l. 174. §. ult. de R. I. Delatam hereditatem illam intelligimus, quam adeundo quis potest consequi l. 151. de V. S. & quod sub conditione debetur, neq; revera debitum est, neq;

*mea causa, ut statim acquiri possit argt. l. 213. d. 1. Gometz
2. var. resol.*

2. Num etiam si conditio sub qua institutio facta est sit turpis, ut si stuprum commiseris, aut homicidium &c. aliquid hoc casu actum dicatur?

Negam. Est namq; hac conditio impossibilis, cum que facta ledant pietatem, existimationem, verecundiam nostram vel que contra bonos mores sunt, nec facere nos posse credendum est ut testatur Papin. in l. 15. de condit. inst. Duar. ad d. t. de cond. inst. c. 4. p. 413. col. 2. & c. 5. in pr.

3. An institutio valeat, si dies adijciatur incertus?

Affirm. cum Pomanno disp. 15 th. 10. lit. e. l. 26. ff. h. r. l. 1. l. 75. ff. de condit. & demonstr. l. 36. §. sed & 4. ff. de leg. 1. Erit etiam pro conditione tam in contractibus l. 56. ubi notat Gothfr. ff. de cond. indeb. quam in ultimis voluntatibus l. 1. & l. 75. ff. de cond. & demonstr. l. 30. §. 4. in fin. de legat. 1.

VI.

Possibilis conditio vel est simplex vel mixta a) Simplex vel est potestativa vel causalis b).

a) l. vn. §. fin. autem C. de ead. toll. b) d. §. fin. autem. Sub quavis harum recte instituit testator extraneum, filiumsam. vero non item, qui neq; sub causali neq; mixta conditione institui potest, quod & in filia obtinet vid. sup. th. 2. lit. C. Adijcitur etiam conditio institutioni interdum una interdum plures l. si heredi. ff. de cond. inst. & plures, vel conjunctim vel disiunct. Disiunctarum unam impleri sufficit §. si plures penult. Inst. h. r. Non obstat quod cuilibet conditioni sit parendum l. 5. in fin. Cuiuslibet namq; distributive non collecti-

lectivè intelligendum. Nec facit quod omni conditionis ad-
jecta vis hac est, ut nisi extiterit, nihil debeatur, exinde u-
nam disjunctim impleri non sufficit, vel plures frustra adje-
cta. Pluribus enim conditionibus comprehensis omnes obli-
gationi adiunguntur, si conjunctim comprehense, si vero dis-
junctim adjecta fuerint una duntaxat adiungitur cum effectu,
non plures Donel. ad l. 53. n. 2. & seq. ff. de V. O.

Corollarij loco.

Si coheredes, puta fratres ex communi hereditate à patre relicta negotia-
tiones cum alijs exerceant, infelici autem successu, queritur; Num sorores
possint privari legitimâ. ita ut socij possint rem immobilem, ut domum
quandam, quæ tam ad sorores quam fratres spectat, omninò vindicare, ut
consequantur id, quod societatis ergò alteri (puta fratri) tradiderunt?
Nos concludimus id ipsum si attentent, contra omnia jura fieri, quippe cum
domus illa ratione legitime jure naturali sororibus sit ferè propria; nec
illud nos turbat, si pretendatur colore quodam juste vindicationis matrem
consensisse aut confirmasse illam societatem; legitimam enim à patre relic-
tam mater liberis minime potest adimere propter juris naturalis immutabi-
litem.

AD DOCTISSIMUM DN. RESPONDENTEM

SCHEDIASMA

scribebat

Num sobolem possint exheredare parentes,
Seu genita hac fuerit, posthuma seu fuerit?

Tu STEPHANIZ, Tuus formamq; modumq; docetis.

Iuris adoptivi quid teneantve alij;

Ille præt, sequeris; præeunt hunc IVRA, virorum

Doctorem scripsit quæ Induperator ope:

Sic perge: & alios poteris mox ipse præire,

Divina Themidos Docte Dynasta, brevi.

Namq; tui assiduos studij quod cerno labores,

Inde tibi fructus Crescere cerno pares.

Qui novit IVVENIS studiorum ferre LABORES

PRAEMIA portabit digna labore SENEX.

M. Iohannes Grundt SS. Th. Str.

UNIVERSITÄT
BERLIN
UNIVERSITÄT

Nitidissimi viri Iuvenis Dn. Georgij
doctissimis responsionibus
applaudo

Heredi reliquas distribuens opes
GEORGI, validâ ac palmiferâ manu
Vincis, nec leviter jus geminum teris
Pallentis sceleris syrtem inamabilem.
Gaude juridicis pulveribus niger!
Aspergi haut poteras nobilioribus.
Gaude Castalijs pulveribus niger.
Majora haut poteras premia consequi.

Samuel Fuchsius Cuss. Pomeranus l. V.
& Philologiæ Candidatus

Ad Respondentem Politifs. amicum
Charifs.

Gratulor en studium tibi ritè polite Georgi,
Dum contemplaris, docto sub praside, juris
Præcepta atq; fori; modò tu perducito cursum:
Indè politus eris, veniet quoq; fama perennis.

Iohannes Beinagell VVolgast. Pomm.
SS. Theol. Cand. D. R. S. E.

380/44/65448(4)

X13<4465448400015

